

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO SR

Štefanovičova 3, 814 39 Bratislava

Rozhodnutie č. 960/141/96-201 zo dňa 25.03.1996, ktorým sa vydáva

OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ TYPU MERADLA

Na žiadosť fy Mess- und Fördertechnik, Himberg, Rakúsko, Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR na základe § 7 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii

schvaľuje

prepočítavač množstva kvapalín typu MFX - 100

ako určené meradlo pri dodržaní technických údajov a podmienok, uvedených v prílohe tohoto Rozhodnutia.

Výrobca: Mess- und Fördertechnik GmbH, Weidenbaumsweg 91 a, D - 21006 Hamburg, SRN

Zmeny technických údajov meradla a podmienok nie sú dovolené. Schválený typ meradla podlieha povinnému overeniu pred uvedením do obehu a počas jeho používania.

Platnosť tohto Osvedčenia končí dňom **31.03.2006**.

Meradlu sa prideluje štátna značka schváleného typu meradla

TSQ 141/96 - 201

ktorá musí byť uvedená na každom meradle tohto typu.

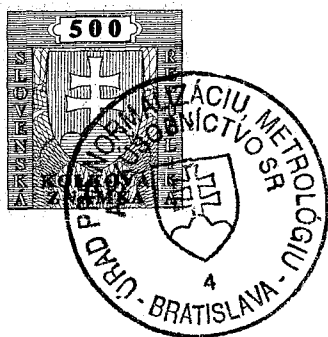
Zdôvodnenie:

Uvedený typ meradla spĺňa všetky metrologické a technické požiadavky príslušných predpisov, čo bolo zistené a potvrdené skúškou typu vykonanou Slovenským metrologickým ústavom.

Poučenie o odvolaní:

Proti tomuto Rozhodnutiu je možné podať na ÚNMS SR rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia žiadateľovi.

Príloha je neoddeliteľnou súčasťou tohto Rozhodnutia. Obsahuje 5 strán textu a 1 obrázok.

Orlovský
Ing. Jozef Orlovský
riaditeľ odboru metrológie
ÚNMS SR

1. Základné údaje

Názov meradla : Prepočítavač množstva kvapalín

Typ meradla : MFX - 100

Dodávateľ : Mess- und Fördertechnik, GmbH Weidenbaumsweg 91 a
D - 21006 Hamburg

Výrobca : Mess- und Fördertechnik, GmbH Weidenbaumsweg 91 a
D - 21006 Hamburg

Štátna značka schváleného typu meradla : TSQ 141/96 - 201

2. Popis prepočítavača

Prepočítavač MFX - 100 (obr. 1) je elektronický procesový počítač s mikroprocesorovou jednotkou, ktorá v malých diskretných krokoch vykonáva výpočet kompenzovaného množstva kvapaliny na základe rovníc uložených v pamäti. Potrebné veličiny (pretečený objem, teplotu, tlak a hustotu) sníma pomocou nezávislých elektrických snímačov. Združuje funkcie vlastného prepočítavača, elektrického počítadla (aj súčtového a cenového), justovacieho zariadenia (s lineárnou interpoláciou korekčných súčiniteľov) a predvoľby objemu k prietochným meradlám na kvapaliny. Používa sa najmä v meracích zostavách na kvapaliny (včítane kvapalných plynov) inštalovaných na cisternových automobiloch, návesoch a prívesoch. Elektricky je zhodný s typom MFX - 90 schváleným pod číslom TSQ 141/95 - 171.

Prevádzkové parametre prepočítavača sa dajú konfigurovať, a to vložением príslušných údajov z klávesnice, alebo načítaním konfigurácie cez sériové rozhranie. Prístup k dôležitým metrologickým parametrom je chránený overovacím prepínačom zaisteným plombou.

Prístroj vykonáva tieto základné funkcie :

- výpočet objemu kvapaliny V_t pri teplote merania t podľa vzťahov :

$$V_t = \sum (\Delta V_t)$$

$$\Delta V_t \leq V_{\min} / 5$$

kde $V_{\min}$ je najmenší odmer meradla, resp. zostavy, v ktorej je prepočítavač inštalovaný
 ΔV_t elementárny objem kvapaliny,

- prepočet objemu kvapaliny V_t pri teplote merania t na objem V_0 pri vzťažnej teplote t_0

podľa vzťahov :

$$\Delta V_o = \Delta V_t \cdot \frac{\rho_t}{\rho_o}$$

$$V_o = \sum (\Delta V_o)$$

kde ρ_o je hustota kvapaliny pri teplote t_o ,
 ρ_t hustota kvapaliny pri teplote t ,

Pre výpočet pomeru hustôt sú použité rovnice podľa DIN 51 757 (rovnice 18 ÷ 20 pre produkty tried A ÷ D a rovnica 21 pre produkty triedy X) . .

- prepočet pretečeného objemu kvapaliny na hmotnostné množstvo m

$$\Delta m = \Delta V_o \cdot \rho_o$$

$$m = \sum (\Delta m)$$

- výpočet hustoty kvapaliny ρ_b z periódy impulzov T z hustomera podľa vzťahu :

$$\rho_b = K_o + K_1 T + K_2 T^2$$

- výpočet teplotne kompenzovaného údajja hustomera ρ_{tb} :

$$\rho_{tb} = \rho_b \cdot [1 + K_{18} \cdot (t - 20)] + K_{19} \cdot (t - 20)$$

- výpočet tlakovo kompenzovaného údajja hustomera ρ_{pb} :

$$\rho_{pb} = \rho_{tb} \cdot \{ 1 + [K_{20A} + K_{20B} \cdot (P - P_o)] \cdot (P - P_o) \} + [K_{21A} + K_{21B} \cdot (P - P_o)] \cdot (P - P_o)$$

kde T je perióda impulzov z hustomera v ms,

ρ_b vypočítaná hustota z impulzného signálu hustomera,

K_o až K_{21} konštanty podľa kalibračného listu hustomera,

P, P_o tlak a vzťažný tlak kvapaliny.

Prepočítavač sa obsluhuje tlačítkami na čelnej strane prístroja , ktorými sa nastavuje druh prepočtu, systémové premenné, parametre a dáta snímačov a požadované funkcie meradla.

K prepočítavaču môže byť pripojená tlačiareň dokladov typu **TM - 290**. Zariadenia pripo-

jené k rozhraniu (napr. terminál, tlačiareň) nesmú ovplyvniť správnu činnosť prepočítavača.

Podrobný popis prepočítavača a jeho programovanie sú v príručke výrobcu "Flowcomputersystem MFX - 100 : Technisches Handbuch".

2.1. Snímač prietoku

Typovo schválené turbínové, vírové, alebo hmotnostné prietokomery, alebo objemové prietochné meradlá s dovolenou chybou najviac $\pm 0.5 \%$.

2.2. Snímač teploty

Typovo schválené platinové odporové snímače Pt 100 triedy presnosti B podľa STN 25 8306.

2.3. Snímač tlaku

Typovo schválené snímače s elektrickým výstupom $4 \div 20$ mA triedy presnosti 0.3.

2.4. Snímač hustoty

Typovo schválené hustomery s frekvenčným výstupom a dovolenou chybou najviac ± 0.5 kg/m³.

3. Základné metrologické a technické údaje

Napájanie :	220 V AC $\pm 15 \%$, 48 $\div$ 62 Hz, alebo 24 V DC $\pm 15 \%$
Prevádzková teplota :	- 20 až + 50 °C
Mikroprocesor :	16 - bitový procesor V 50 (softwarovo kompatibilný s procesorom INTEL 80 186)
Pamäť programová :	EPROM 64 kB
Pamäť dátová :	RAM CMOS statická 64 kB
Zálohovanie :	lítiová batéria
Verzia softwaru :	3.x
Dovolená chyba prepočtu :	$\pm 1/K$
Displej :	grafický LCD (240 x 64)
Hmotnosť :	AI : 15 kg , AIII : 10.5 kg

Impulzný vstup :	jeden dvojkanálový (pre snímač prietoku)
- frekvencia :	max. 600 Hz
	max. 2 kHz (s kontrolérom IPC)
- K-faktor meradla	nastaviteľný
- počet chybných impulzov	nastaviteľný
- korekčné súčinitele	nastaviteľné, max. 10 hodnôt, lineárna interpolácia
Rozhrania :	1 x RS 232 alebo RS 422
	1 x prúdová slučka 20 mA alebo RS 232
	1 x RS 485 plný duplex alebo RS 232
	1 x RS 485 polovičný duplex
Digitálne vstupy / výstupy :	8 digitálnych vstupov
	8 digitálnych výstupov (reléové)

4. Skúška

a) Skúška pre vydanie Rozhodnutia

Technická skúška prepočítavača sa vykonala podľa metodiky SMÚ, STN 25 7501, STN 25 7503 a PNÚ 1410.2, v súlade s Medzinárodným odporúčaním OIML R 117. Prepočítavač bol skúšaný na simulačnom zariadení výrobcu v Hamburgu.

Skúškou bolo zistené, že prepočítavač je vyhotovený v zhode s technickou dokumentáciou a vyhovuje požiadavkám uvedených noriem a predpisov.

b) Skúšky pri overovaní

Pri oddelenom skúšaní sa prepočítavač overuje simulačnou metódou podľa metodiky SMÚ č. PK 02-94.

Na mieste inštalácie sa prepočítavač overuje podľa PNÚ 1410.2 spolu s meradlom, resp. meradlami, pre ktoré je určený. Okrem skúšok predpísaných pri overovaní meradla, sa vykoná

- kontrola verzie softwaru a nastavenia parametrov prepočítavača (najmä prístupový kód, K-faktor meradla, korekčné súčinitele C_s , dovolený počet chybných impulzov, vzťažná teplota a hustota),
- preskúšanie chybových hlásení (námatkovo, simuláciou poruchy),
- funkčná skúška prepočítavača.

5. Údaje na prepočítavači

Na prepočítavači sú vyznačené tieto údaje :

- a) označenie výrobcu,
- b) typ prepočítavača (MFX - 100),
- c) výrobné číslo a rok výroby,
- d) štátna značka schváleného typu (TSQ 141/96-201).

6. Overenie

6.1. Na vyhovujúcom prepočítavači sa štátnymi overovacími značkami zaistí (obr. 1) :

- a) veko so skriňou prepočítavača ..... 1 x
- b) overovací prepínač ..... 1 x
- c) neodnímateľnosť štítka ..... 1 x

6.2. Snímače prietoku, teploty, tlaku a hustoty sa overia na miestach určených v príslušných osvedčeniach.

7. Doba platnosti overenia

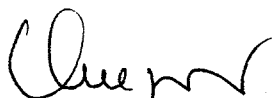
Doba platnosti overenia sú dva roky, v súlade s platným Výmerom o určených meradlách.

8. Vzorka meradla

Vzorka prepočítavača nebola vyžiadaná. Technická dokumentácia je uložená v SMÚ Banská Bystrica.

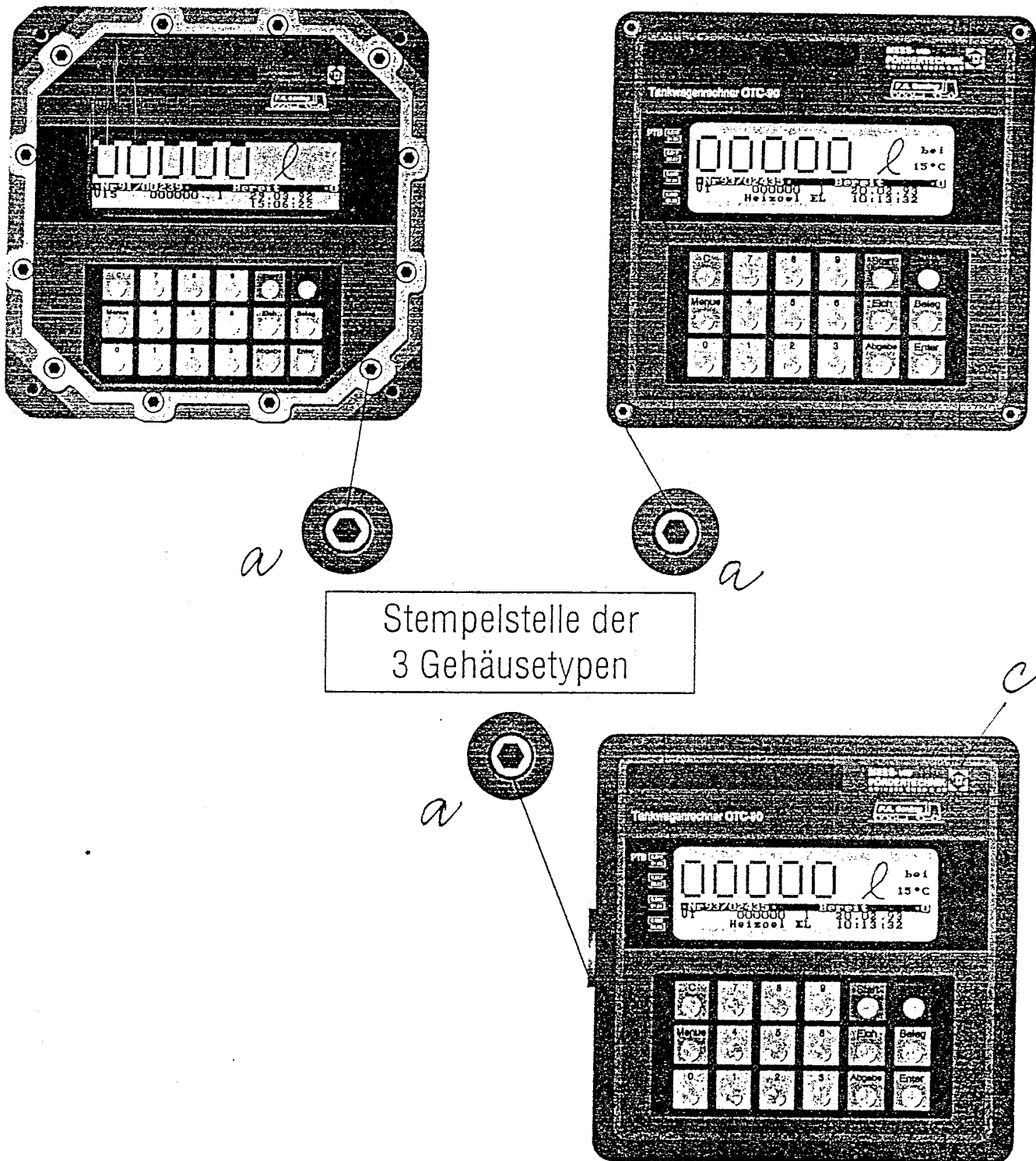
Skúšku vykonal : I. Chren

Ing. Peter Kneppo, DrSc.
riaditeľ SMÚ Bratislava

Ing. Milan Kachút
vedúci oddelenia 232

Obr. 1 : Prepočítavač množstva kvapalín typu MFX - 100

